Azonosító jel: | | | | | | | | | | | | | | |

ÉRETTSÉGI VIZSGA ● 2014. október 22.

TÁRSADALOMISMERET

EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA

2014. október 22. 14:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 240 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

Fontos tudnivalók

A feladatsor két részből áll:

I. rész: mindenki által megoldandó feladatokat tartalmaz a társadalomismeret és a jelenismeret témakörökből

II. rész: szintén két feladatsort tartalmaz:

A. gazdasági ismeretek

B. pszichológia

Kérjük, aláhúzással jelölje (fentebb) a vizsgázó, hogy a II. rész két feladatsorából melyiket választja. (Csak az egyik feladatsor megoldásáért kap pontot.)

Az írásbeli dolgozat végső pontszámát (maximum 75 pont) az I. rész (maximum 55 pont) és II. rész (maximum 20 pont) pontszámának összege adja meg.

I. rész

Társadalomismeret és jelenismeret

1. Esszé

Az alábbiakban két téma címét találja. Válasszon a megadott témákból egyet! Foglalja össze gondolatait az adott témáról 20-25 soros esszé formájában! Fogalmazza meg saját véleményét, álláspontját, majd érveljen mellette! Említsen néhány tartalmat alátámasztó vagy illusztráló példát, esetet! A válasz tartalmazza a téma legalább kétféle megközelítését! *(Csak az egyik téma kidolgozásáért jár pont.)*

A) A hajléktalanság mint társadalmi probléma

VAGY

B) A társadalmi egyenlőtlenség okai és fajtái

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

15 pont	

2. Elemzés

Az alábbiakban a szabadidősport hasznosságáról olvashat. Elemezze a leírtakat 10-15 sorban a megadott szempontok alapján!

A szabadidősport szó a német Freizeitsport tükörfordítása. Leegyszerűsítve: a szabadidő hasznos eltöltését jelenti a sport segítségével. A hazai sporttudomány ezzel kapcsolatban a Testnevelési Egyetemen használatos rekreáció terminológiát használja. A fogalmat nem lehet egyetlen szóval leírni, hiszen minőségi életvitelről, teljes egészségmegőrzési programról van szó. Annak legfontosabb ismérvei: a kornak, állóképességnek megfelelő, egész életen át tartó rendszeres testmozgás, korszerű táplálkozás, káros szenvedélyektől – a függőségtől – való tartózkodás, a stressz kezelése (Sellye szerint a sport oldja legjobban a stresszt), környezetbarát szemléletmód, a szabadidő tudatosan hasznos eltöltése. A szépségkultúra fejlesztése is a programhoz kapcsolható, különösen a wellness egyre nagyobb térhódítása óta. Sajnos, hazánkban – egy nagyon szűk elitréteget leszámítva – a szabadidősportnak nincsenek igazán kiforrott hagyományai. Az iskolai testnevelési kultúra viszonylagos fejletlensége miatt egyre több a fitnesz-szalon, az edzőterem. Igazi áttörés még nincs az életmódban. Az ún. szabadidősport nem azonos a tömegsporttal. Ez utóbbinak sajátos politikai tartalma volt a rendszerváltozás előtt. Akkor a mozgalmak látványos statisztikai adatokat produkáltak, de folyamatosságot, optimális terhelést nem biztosítottak.

Forrás: http://www.enc.hu/1enciklopedia/mindennapi/szabadidosport.htm

- Miért hasznos az egyén számára a szabadidősport?
- Miért hasznos a társadalom számára a szabadidősport?
- Miért hasznos a gazdaság számára a szabadidősport?

10 pont	

3. Elemzés

Az alábbi forrásszöveg a genetikailag módosított élelmiszerek felhasználásról szól. Elemezze a leírtakat 7-10 sorban a megadott szempontok alapján!

Az EU-ban 2004 óta szabályozzák, hogy milyen esetekben kell feltüntetni az élelmiszereken, hogy GMO-t* tartalmaznak. Vajon mindezek ellenére fogyasztunk-e génmódosított összetevőket tartalmazó élelmiszereket, és tudunk-e róla egyáltalán?
Mivel egyelőre nem tisztázott, hogy milyen hatásuk lehet a génkezelt élelmiszereknek az emberi szervezetre, lehetővé kell tenni a fogyasztók számára, hogy eldöntsék, kívánnak-e génmódosított összetevőket tartalmazó termékeket vásárolni. Ennek feltétele, hogy ezeket az élelmiszereket regisztrálják, és jelöljék.
Ha valaki személyesen szeretné kézbe venni a sorsát, és „alulról építkező" ételreformba fogna, rendre beleütközik az információhiány, illetve a tudatos félretájékoztatás falaiba.
Itt van például a szója, amely – szójalecitin, „növényi zsiradék" vagy töltőanyag formájában – a csokoládéktól a felvágottakig számtalan hétköznapi eledelünkben benne van. A szójatartalmat a csomagoláson többnyire jelölik is – de az a tény, hogy a globális szójaforgalom háromnegyede génkezelt, és a hagyományos, illetve a módosított génkészletű szóját keverve, megkülönböztetés nélkül használják fel, már sehol sem szerepel a tájékoztatásban. Holott, ha a tényekhez ragaszkodnánk, valójában minden tábla csokira rá lehetne írni: génkezelt élelmiszer.
Az igazán durva dolgok sosem kerülnek rá a címkére. Például az, hogy mennyi antibiotikumot, hormont, esetleg magas dioxintartalmú**, ipari hulladékot fogyasztott el a tehén, mielőtt a teje, illetve a húsa a boltba került. Hogy csont- és halliszten, illetve egyéb mesterséges tápokon nőtt-e fel a tyúk, amely a tojást tojta, vagy hogy mennyi növényvédőszer, éréskésleltető és -gyorsító került a banánba, amíg a termőhelyről a sokszor kontinenseken átívelő élelmiszerláncban a fogyasztóig jutott.
Mindebből az is következik, hogy még a leginkább jó szándékú és végiggondolt címkézési reformnak is korlátozott hatása lehet az egészségre. Az ipar továbbra is szinte azt nyom le a torkunkon, amit akar.

*GMO: genetikailag módosított élőlény (Genetically Modified Organisms)
**dioxinok (a poliklórozott dibenzo-para-dioxinok és a dibenzofuránok közös neve) májkárosító vegyi anyagok

Forrás:
http://umvp.agrarkamara.hu/Aktualit%C3%A1sok/Sz%C3%A9lesk%C3%B6r%C5%B1t%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%A1sCikk/tabid/75/oid/5049/Default.aspx
http://tudatosvasarlo.hu/cikk/genmodositott-vagy-sem
http://nol.hu/tud-tech/20110711-genkezelt_csokoladek_es_narancstalan_narancslevek?ref=sso (Forrásokból szerkesztett szöveg)

- Hogyan viszonyul egymáshoz a növekvő emberiség élelemmel való ellátásának kényszere és az egyén egészséges élelmiszerhez való hozzájutásának a joga?
- Mit tehet az egyén a GMO globális kihívásával szemben?

……

……

……

……

……

……

7 pont	

4. Teszt

Írja be a megadott fogalmak melletti négyzetbe a fogalmakra vonatkozó helyes definíció betűjelét!

1. Bizalmatlansági indítvány

A) A végrehajtó hatalommal szemben gyakorolt parlamenti ellenőrzés eszköze, amellyel a képviselők megvonhatják a bizalmukat a miniszterelnöktől és rajta keresztül a kormánytól.
B) A miniszterelnök bizalmának megrendülése egyik minisztere iránt, melynek nyomán a kormányfő meneszti a minisztert.
C) A miniszter bizalmának megrendülése a miniszterelnök iránt, melynek nyomán a miniszter lemond.
D) A kormány bizalmának megrendülése a parlamentben, melynek nyomán az államelnök feloszlatja a parlamentet.

2. Interpelláció

A) A parlamenten kívül a kormány tagjaihoz intézett kérdés, az erre adott válasz elfogadásáról a parlament jogosult dönteni.
B) A parlamentben az államfőhöz intézett kérdés, az erre adott válasz elfogadásáról a parlament jogosult dönteni.
C) A parlamentben a parlament elnökéhez intézett kérdés, az erre adott válasz elfogadásáról a parlament jogosult dönteni.
D) A parlamentben a kormány tagjaihoz intézett kérdés, az erre adott válasz elfogadásáról a parlament jogosult dönteni.

3. Előzetes normakontroll

A) Az alkotmánybíróság jogköre, amely a magyar bíróságok által meghozott ítéletek vizsgálatát jelenti.
B) Az alkotmánybíróság jogköre, amely a hágai nemzetközi bíróság ítéleteinek a vizsgálatát jelenti.
C) Az alkotmánybíróság jogköre, amely a még ki nem hirdetett magyar jogszabályok vizsgálatát jelenti.
D) Az alkotmánybíróság jogköre, amely a hágai nemzetközi bíróság által meghozott ítéletek végrehajtásának ellenőrzését jelenti.

4. Frakció

A) A politikában használt kifejezés. Jelentése: a parlamenti pártok támogatottsága.
B) A politikában használt kifejezés. Jelentése: a parlamenti pártok kivizsgálása.
C) A politikában használt kifejezés. Jelentése: a parlamenti pártok többségi szavazata.
D) A politikában használt kifejezés. Jelentése: a parlamenti pártok képviselőcsoportja.

4 pont

5. Ábraértelmezés

Az alábbi ábra a szuburbanizáció jellegzetes irányait szemlélteti Budapestről Pest megyébe az ezredfordulón. Válaszoljon a kérdésekre az ábra segítségével!

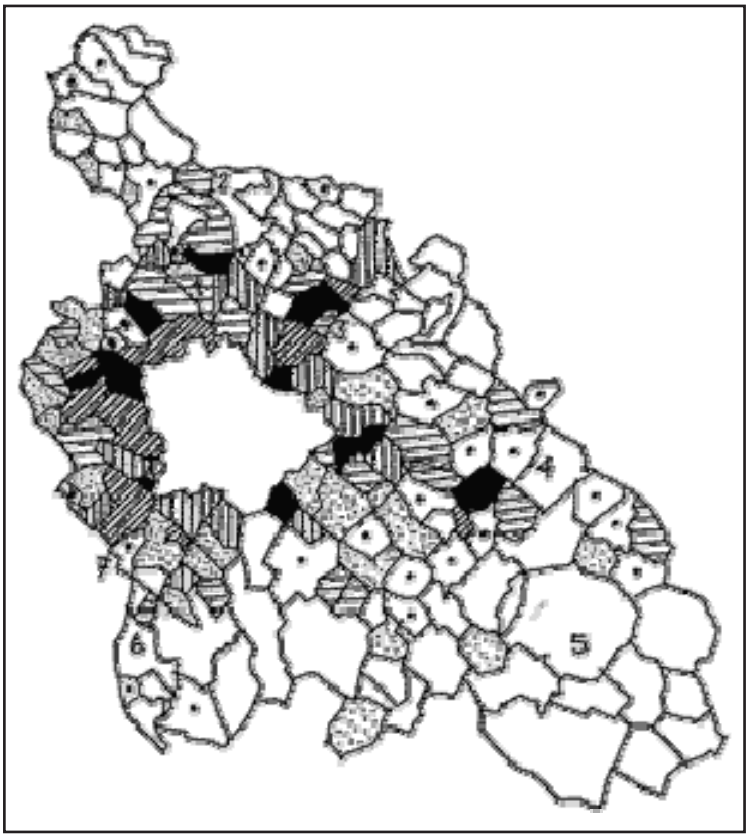

Jelmagyarázat:
Fekete: 35‰-nél több
Sűrű ferde vonalkázás: 30–35‰
Függőleges vonalkázás: 25–30‰
Vízszintes vonalkázás: 20–25‰
Pontozás: 15–20‰
Fekete pont: 10–15‰

Forrás: http://www.c3.hu/~eufuzetek/index_2021.php?nagyra=konyvespolc/7locsmandi.html

a) Az ábra adataiból levont következtetés alapján írja le, hogy milyen szocializációs-urbanizációs folyamat játszódik/játszódott le Budapesten az ezredfordulón!

……

……

……

b) Nevezzen meg három okot, amelyek közrejátszottak a folyamatban!

……..

……..

……..

……..

……..

……..

4 pont	

6. Kiegészítés

Egészítse ki az alábbi meghatározásokat az odaillő megnevezéssel vagy kifejezéssel!

a) A(z) …….. az ENSZ Nemzetközi Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete. Feladata az emberiség intellektuális és erkölcs szolidaritására alapozva a tartós világbéke építése. Munkaterülete az oktatás, természettudományok, társadalom és bölcsésztudományok, kultúra és kommunikáció. Székhelye Párizs.

b) A(z) …….. szélsőséges ideológiai irányzat, amely a zsidóság ellen irányul, velük szemben gyűlöletet és kíméletlen bánásmódot hirdet.

c) A(z) ……...…….. azoknak a törekvéseknek az összefoglaló neve, amelyek célja, hogy a különféle (fizikai, érzékszervi vagy értelmi) fogyatékkal élők számára olyan körülmények teremtődjenek, amelyek segítségével el tudják végezni azokat a tevékenységeket, amelyekben egyébként akadályoztatva vannak.

d) A(z) …….…… jelentése visszavágás, visszaszerzés. Ez a fogalom a háborús vereségért való visszavágásért vagy elveszített terület visszaszerzéséért indított mozgalom jelszava szokott lenni.

4 pont	

7. Rendezés

Betűrendben adott az Európai Unió 28 tagállamának a neve:
Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, Cseh Köztársaság, Dánia, Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Németország, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Szlovákia, Szlovénia
Írja be a dátumok alatti vonalra az akkor belépő országok közül a hiányzót, hiányzókat!
(A dátumok a tagországok belépésének idejét jelzik.)

1951. április 18.
Belgium, Franciaország, Hollandia, Luxemburg, …….., Olaszország

1973. január 1.
Dánia, Egyesült Királyság, Írország

1981. január 1.
Görögország

1986. január 1.
Portugália, Spanyolország

1995. január 1.

…….., Finnország, Svédország

2004. május 1.
Ciprus, Cseh Köztársaság, Észtország, …….., Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, …….., Szlovénia

2007. január 1.
Bulgária, ……..

2013. július 1.

……..……..

3 pont	

8. Grafikonelemzés

A grafikonon a magyarországi végső energia-felhasználók láthatók gazdasági területek szerint 2006 és 2010 között. Válaszoljon a kérdésekre a grafikon alapján!

(Toe=az energetikában használt mértékegység. Jelentése: tonna olajegyenérték. Azt fejezi ki, hogy 1 tonna olajnak mennyi a fűtőértéke.)

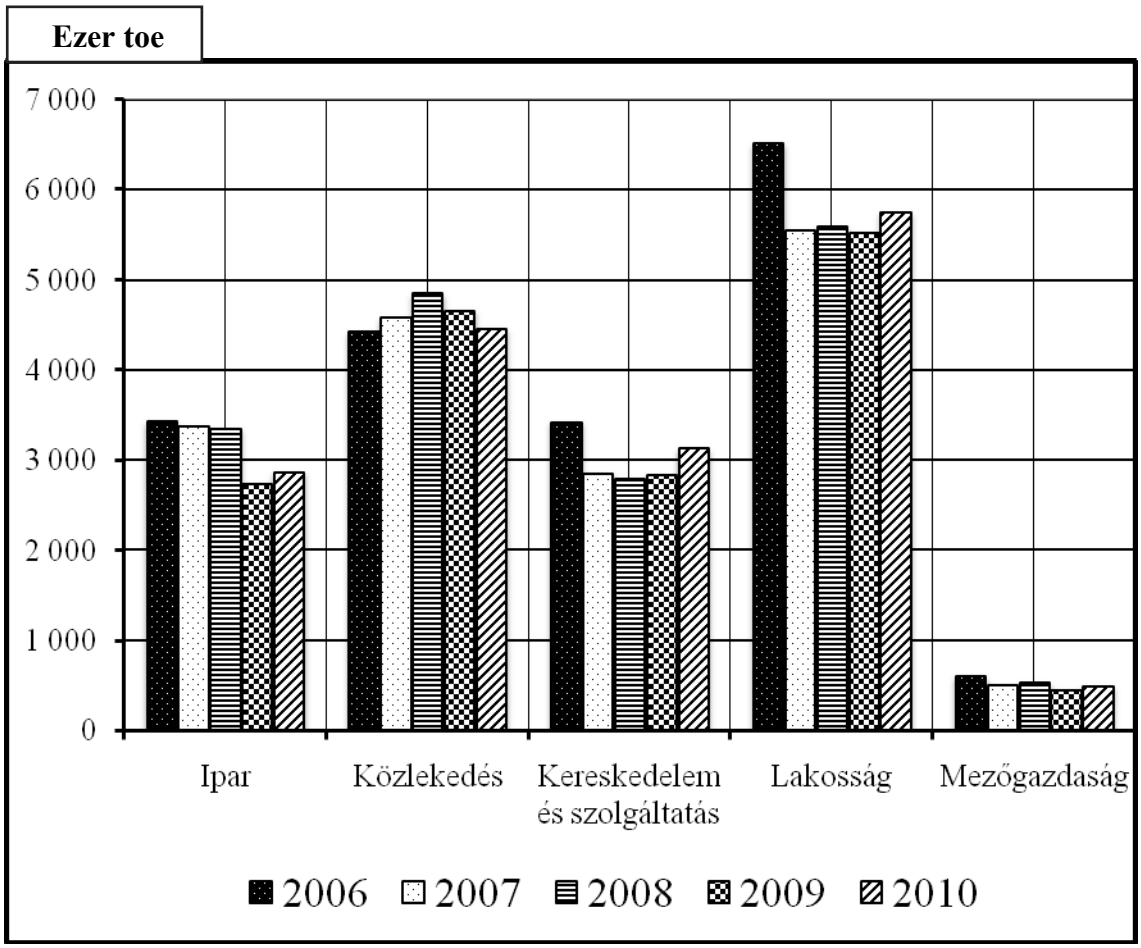

Forrás: http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_ui009.html

a) Az iparban az előzőkhöz képest melyik évben történt a legnagyobb visszaesés?

……

b) Milyen makrogazdasági esemény volt ennek a kiváltója?

……

c) Az ábra szerint öt év átlagában melyik ágazat a nagyobb energiafogyasztó: az ipar vagy a kereskedelem?

……

d) Milyen ellentétes trend alakítja a jövőben a lakossági energia felhasználást?

……

……

4 pont	

9. Érvelés

Írjon legalább két-két érvet a napjainkban a kőolajszármazékok kiváltását célzó biodízel ipari méretű előállítása mellett és ellen!

Néhány adat az érveléshez:

- cukornád 5150 l biodízel /ha
- cukorrépa 5000 l biodízel /ha
- cukorcirok 3000 l biodízel /ha
- burgonya 2500 l biodízel /ha
- kukorica 2400 l biodízel /ha
- búza 1600 l biodízel /ha
- árpa 1300 l biodízel /ha

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

4 pont	

II. rész

Ismételten felhívjuk a figyelmét, hogy a II. rész két feladatsorából csak az egyiket kell megoldania, vagy a Gazdasági ismeretek vagy a Pszichológiai feladatsort!

A. Gazdasági ismeretek

1. Teszt

Írja be a feladat melletti négyzetbe a helyes válasz betűjét!

1. **A gazdasági színvonal egyik mutatószáma az egy főre eső:**
   A) GPU
   B) NPD
   C) GDP
   D) GBP

2. **Melyik megállapítás *nem igaz* a konjunktúrára?**
   A) A gazdasági ciklus növekedési szakasza.
   B) A GNP két egymást követő negyedévben mért csökkenése.
   C) A recesszió ellentéte.
   D) A társadalmi, fogalmi és gazdasági viszonyok olyan alakulása, amelyek a meglévő gazdasági értékekben változást idéznek elő.

3. **Az alábbiak közül melyik állítás *igaz* az Általános Forgalmi Adóra (ÁFA)?**
   A) A mértéke 2013-ban 18%.
   B) Többfázisú, hozzáadott rendszerű adózási forma, azaz csak a végső fogyasztó fizeti meg a terméket/szolgáltatást terhelő adót.
   C) Területi hatálya kiterjed magyar természetes személyek külföldön bejegyzett és működtetett társaságaira.
   D) Célja, hogy a közteher versenysemleges legyen, amely így az adóalanyt a fogyasztással fordítottan arányosan terheli.

4. **Az alábbiak közül melyik *két* piaci típust határozza meg piacként a közgazdaságtan?**
   A) árupiac
   B) nyitott piac
   C) poligol piac
   D) információs piac

4 pont

2. Kiegészítés

Egészítse ki az alábbi meghatározásokat az odaillő fogalmakkal, kifejezésekkel!

a) A(z) …… a pénz értékét kifejező fizetőeszköz, amelyet fizetéskor a pénzzel egyenértékűen lehet használni. Ilyen például a csekk, hitelkártya.

b) Az állampapír egy szuverén állam által piacra bocsátott ……..

c) A(z) …….. a hitelnek vagy más kötelezettségnek a biztosítéka, amely lehet ingatlan, ingóság stb. Jellemzője, hogy a tulajdonosa lemond róla, ha nem tudja teljesíteni a szerződésben vállaltakat.

d) A tender valamilyen áru vagy szolgáltatás beszerzésére vagy egy projekt végrehajtására kiírt ……

4 pont

3. Igaz – hamis

Döntse el, hogy az alábbi állítások igazak vagy hamisak! Húzza alá a megfelelő választ!

a) Az adóhatóság megnevezése Magyarországon jelenleg: Adó és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal.

Igaz **Hamis**

b) Makrogazdaságnak nevezzük egy ország főbb piacai között végbemenő erőforrások, javak, tőke stb. áramlásának összességét.

Igaz **Hamis**

c) A gazdaság szereplői által felhalmozott pénzt csak a következő formákban lehet tárolni: bankszámlán, részvényekben vagy más értékpapírokban.

Igaz **Hamis**

d) Monopólium esetén a piac egyensúlyban van. A monopolhelyzetben lévő vállalat dönt az árakról, egyedül birtokolja a technológiát, ezért alakul ki az egyensúly.

Igaz **Hamis**

2 pont	

4. Esetelemzés

Az idézetek alapján mutassa be 10-15 sorban, hogy mi kell egy vállalkozás elindításához és sikerességéhez!

„Egy kiugrott pomázi régész azt vette a fejébe, hogy az átlagos vásárlónak is elérhetővé teszi a minőségi olívaolajat. Azt mondja, fontos a pénz, de a fő cél mégis ennek a kultúrának az elterjesztése. Apósával hét éve kezdte, kicsiben dolgozik, de már elérte a növekedési kényszer, ezt a helyzetet pedig jóformán megoldhatatlannak érzi."

„A különleges hangulatú pomázi ház kerti teraszán rendezik az ingyenes kóstolókat, amelyekre az olívaolaj-sommelier* maga állítja össze a legfeljebb 10-12 tételből álló szortimentet – mindig másfélét. Van kihelyezett kóstoló is, amikor nem férnek el a teraszon – ahol mi is beszélgettünk –, tehát házhoz is megy az igazi olíva. „Ez benne van a működésben, a fogyasztókkal szimbiózisban működik az üzlet, nagyon sokat számítanak a visszajelzések.""

„Gusztáv az Expoliván talált néhány olajat, amiről azt gondolta, hogy sikeresek lesznek, és – igazi hazárdjátékot űzve – teljesen ismeretlenül, gyakorlatilag az utcáról besétálva felajánlotta őket nagynevű budapesti éttermeknek. Megérte kockáztatni, hiszen ezeket az olajokat pár hónap múltán a szakma nemzetközi csúcsszakemberei a világ legjobbjai közé válogatták be. Ezzel egy csapásra keresett szakértő is lett, aki magabiztosan jósolja meg a későbbi dobogós olajokat."

„Az olajsommelier most két nagyobb tervet fontolgat, egyrészt szeretne jelen lenni a gyerekétkeztetésben, hogy a gyerekek minőségi, egészséges termékeket és alapanyagokat kapjanak. A másik pedig az első magyarországi igazi olívaolaj-szaküzlet létrehozása, ahol nemcsak a világ legjobb olajait lehetne kóstolni és vásárolni, hanem az ő szaktudásához is hozzá lehet férni. Addig is pomázi házukban alakítottak ki egy kicsi boltot, ahol bárki ingyen kóstolhat."

***olajsommerlier:** általában borszakértő, itt szakértő

Forrás: http://hvg.hu/kkv/20130429_magyar_regeszbol_olivasz

5 pont	

5. Elemzés

Elemezze 10–15 sorban az alábbi ábra segítségével és a megadott szempontok alapján a foglalkozási szerkezet változását!

A FOGLALKOZTATÁSI ÁTRÉTEGZŐDÉS A FEJLETT ORSZÁGOKBAN

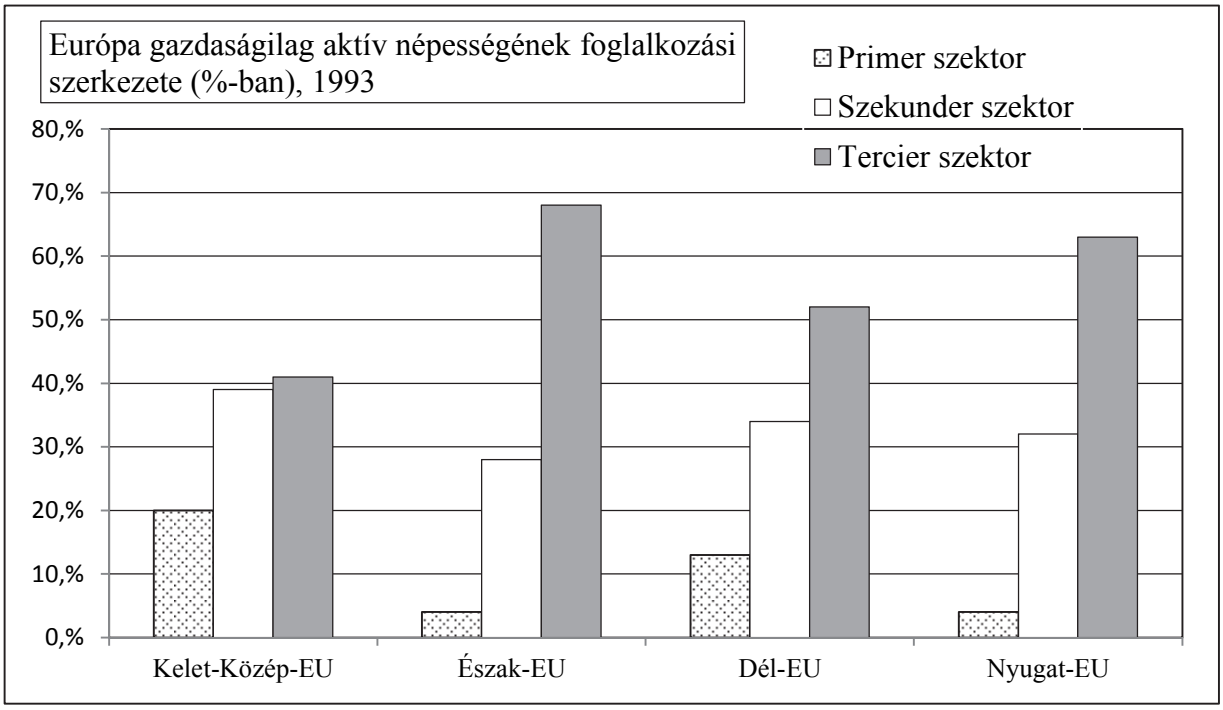

Forrás:http://www.mozaweb.hu/Lecke-Foldrajz-Foldrajz_10-A_gazdasagi_elet_szerkezete_mutatoi-102579

- Mely szektor domináns Észak és Dél-Európában?
- Miért nem építhet egy-egy gazdaság kizárólagosan a primer szektorra?

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

5 pont	

B. Pszichológia

1. Esszé

Az alábbiakban két téma címét találja. Válasszon a megadott témákból egyet! Foglalja össze gondolatait az adott témáról 10-15 soros esszé formájában! Említsen néhány tartalmat alátámasztó vagy illusztráló példát, esetet! *(Csak az egyik téma kidolgozásáért jár pont.)*

A)

„A látáson és a halláson kívüli érzékletekben nincs meg az a gazdag mintázat és szervezettség, amelyek miatt a látást és a hallást »magasabb érzékleteknek« szokás nevezni… Ennek ellenére a többi érzéklet is életfontosságú."

Forrás: Atkinson–Atkinson–Smith–Bem: *Pszichológia.* Osiris Kiadó, Budapest, 1999, 128.

Ismertesse a látáson és a halláson kívüli további érzékleteket, azok jelentőségét és működési módját!

VAGY

B) A gyermekek intelligenciamérésével kapcsolatban ismertesse a mentális kor (MK), az életkor (ÉK) és az intelligenciahányados (IQ) fogalmát és a köztük lévő összefüggéseket!

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

10 pont	

2. Elemzés

Elemezze 5-10 sorban az alábbi cikkben vázolt jelenséget! Melyek azok a tényezők, amelyek hozzájárulnak egy egyén boldogságához?

„Mi az, ami még a pénznél is jobban boldogít?
A szabadság és a személyes függetlenség többet számít az emberek jóléte* szempontjából, mint a pénz – derül ki az Amerikai Pszichológiai Társaság 63 országra kiterjedő metaelemzéséből**.
Bár már rengeteg kutatás foglalkozott a boldogság és az életelégedettség hátterével, az új-zélandi Victoria Egyetem kutatói arra voltak kíváncsiak, mi a fontosabb a jóléthez, a pénz, vagy a szabad döntés lehetősége és az önállóság.
„Eredményeink új megvilágításba helyezik a jólét természetét a társadalom szintjén” – idézi a szerzőket és a Journal of Personality and Social Psychology folyóiratot a MediPress. „A nagyobb autonómia biztosítása az egyének számára fontosabbnak tűnik a negatív pszichológiai tünetek csökkentése szempontjából, a gazdagságtól viszonylag függetlenül.”
Ronald Fischer és Diana Boer pszichológusok összesen 63 országból származó, 420 599 emberrel készített egészségügyi kérdőíveket elemeztek, amelyek közel 40 év időtartamot fedtek le. Metaelemzésükből az derült ki, hogy az individualizmus társadalmi értékei bizonyultak a jólét legjobb előjeleinek. Sőt, ha a gazdagság önmagában jelentős prediktor volt, ez a hatás azonnal eltűnt, amikor az individualizmus is belépett. Röviden, a pénz autonómiához vezet, de nem eredményez jólétet vagy boldogságot.
A korábbi kutatások azt mutatták, hogy a magasabb jövedelem, nagyobb individualizmus, az emberi jogok és a társadalmi egyenlőség mind összefüggésben állnak a fokozott jóléttel. A pénz boldogságra gyakorolt hatása egy fennsíkra érve stagnál, vagyis amint valaki elért arra a szintre, hogy minden alapvető szükségletét ki tudja elégíteni, a több pénz csak elenyésző előnyökkel jár, vagy akár alacsonyabb jólétet eredményez, mert az emberek aggódnak a miatt, „nehogy lemaradjanak a többiektől”. A legújabb metaelemzés is nagyrészt megerősítette ezeket a mintákat.”

*a forrás a jólét kifejezést jóllét értelemben használja
**metaelemzés: több, hasonló célú és hasonló kérdésre választ kereső vizsgálat adataiból készült összevont, összegező elemzés.

Forrás: http://www.otvenentul.hu/penzugyek/51079

……

……

……

……

……

……

……

……

……

……

5 pont	

3. Esetelemzés

Fejtse ki 5-10 sorban, milyen okok vezetnek krízishelyzethez az alábbi esetleírásban! Vázolja fel, milyen megelőzési lehetőségei lettek volna Ildikónak, hogy a súlyos konfliktushelyzet ne alakuljon át krízishelyzetté!

„Ildikó évek óta otthon volt három- és másfél éves kisgyerekeivel. Temperamentumos személyiségével nehezen viselte a felnőtt beszélgetések nélküli hétköznapokat. Férje üzletkötőként dolgozott, este 7-8 óra után ért haza. Gyakran talált ideges, feszült feleséget, nyafogós kislányokat, rendetlen lakást. Mindketten a másiktól várták a gyengédséget, odafigyelést. Sok-sok csöndesen vagy hangosan eltöltött este után Ildikó gyanakodni kezdett. Nyomozni kezdett férje mobiltelefonjában, talált is kétértelmű sms üzeneteket. Nem szólt, csak szorongva várta a fejleményeket. Egyik este férje még 10 óra felé sem ért haza. Rátelefonált, de csak rövid, rideg, elutasító választ kapott, hogy még dolgozik, ne zavarja. Egyre nyugtalanabb, labilisabb lett. Megint felhívta. A férfi még kétszer felvette a telefont, majd kinyomta, végül ki is kapcsolta. Ildikóban magasra szökött az indulat, elkeseredéssel, szorongással, félelemmel keveredve és váltakozva. Újra és újra telefonált. Mikor a férfi felvette, agresszív választ adott a kérdésekre, végül kiderült: igen, van valakije, és nála tölti az éjszakát.

Ildikót a tehetetlenség szétfeszítette. Beszűkült, nem gondolt a másik szobában alvó két kicsi gyerekre. Valamit tennie kellett, valami végzeteset. Fel-alá mászkált a lakásban, eltelt egy-két óra, de nem talált nyugalmat. Hirtelen jött az ötlet, hogy elővegye a házi patikát. Bevett mindent, amit talált. Mire lenyelte a sok gyógyszert, valamennyire visszanyerte önuralmát. Fölhívta a mentőket, majd ismét a férjét, elmondta az üzenetrögzítőre, mit tett, kérte, jöjjön, vigyázzon a két gyerekre. Kórházba került, kimosták a gyomrát. Megpróbáltatásai másnap folytatódtak. Férje közölte, hogy két kisgyereküket ismeretlen helyre vitte, elindítja a válást, addig nem láthatja őket, mert „elmebeteg”, nem alkalmas az anyaszerepre. A valamelyest megnyugodni látszó Ildikó ismét dekompenzálódott*.”

*dekompenzáció: kiegyenlítődési zavar

Forrás: Hajduska Marianna: Krízislélektan, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2012; 14. oldal

……

……

……

……...

……..

……..

……..

……..

……..

……..

……..

……..

5 pont	

I. rész Társadalomismeret és jelenismeret	Maximális pontszám	Elért pontszám
1. Esszé	15	
2. Elemzés	10	
3. Elemzés	7	
4. Teszt	4	
5. Ábraértelmezés	4	
6. Kiegészítés	4	
7. Rendezés	3	
8. Grafikonelemzés	4	
9. Érvelés	4	
I. rész összesen	**55**	
II. rész		
A. Gazdasági ismeretek	Maximális pontszám	Elért pontszám
1. Teszt	4	
2. Kiegészítés	4	
3. Igaz–hamis	2	
4. Esetelemzés	5	
5. Elemzés	5	
B. Pszichológia		
1. Esszé	10	
2. Elemzés	5	
3. Esetelemzés	5	
II. rész összesen	**20**	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma	**75**	

dátum javító tanár

	elért pontszám **egész számra** kerekítve	programba bevitt **egész** pontszám
Feladatsor		

javító tanár jegyző

Dátum: _____ Dátum: _____